

Sint Maartenmars: pleidooi voor compassie

Stadgers voor Compassie-voorzitter Marijke van de Hel was een van de sprekers op de afsluitende manifestatie van de Sint Maartenmars, een ingetogen tocht door de Groningse binnenstad die op 11 november 2013 werd georganiseerd onder het motto Voor Solidariteit – Tegen Tweedeling. In haar verhaal concludeerde Marijke dat we niet van ‘moeten’ houden, maar dat compassie ‘mis-schien wel moet, elke dag’.



Doorloop in 2014: fotowedstrijd en fraaie smeltkroes

In 2013 zijn we gestart met een fotowedstrijd waarin we fotografen uitnodigen hun beeld van compassie in Groningen vast te leggen. In 2014 willen we met een deskundige jury de beste foto's uitkiezen en daarmee een tentoonstelling organiseren.

Als origineel relatiegeschenk dat de diversiteit van Groningen symboliseert laten we de 'smeltkroes Groningen' maken, een fraaie beker in de vorm van een smeltkroes waarop in kleine letters begroetingen in allerlei talen staan. Met de gemeente en Marketing Groningen overleggen we over de distributie.



Groningen officieel Compassiestad

Op verzoek van Stadgers voor Compassie heeft de gemeente Groningen zich begin 2013 aangesloten bij de internationale beweging van Compassiesteden, waardoor ze de titel 'Compassiestad' mag voeren. Jannie Visscher, wethouder Integratie, werd bij die gelegenheid namens het college van B&W benoemd als Compassie-ambassadeur.

De gemeente Groningen voldoet aan alle voorwaarden die gesteld worden door de internationale beweging 'Compassionate Cities'. Groningen beschikt met het Platform voor Religie en Levensbeschouwing over een partner die de promotiecampagne 'Stadgers voor Compassie' uitvoert.

Compassie op het bevrijdingsfestival

Stadgers voor Compassie was aanwezig op het bevrijdingsfestival in het Stadspark in Groningen met een kraam. Voor heel veel mensen een eerste kennismaking met ons project. 'Dat is toch logisch', hoorden we vaak als we uitlegden dat we de gulden regel: 'Behandel een ander zoals je zelf behandeld wilt worden' onder de aandacht willen brengen. Heel veel kleine en grote kinderen zetten letterlijk hun handtekening: twee enorme canvasdoeken waren niet genoeg om ze allemaal een plek te bieden.

Ook heeft Groningen, met de benoeming van ambassadeurs, noodzakelijke sleutelfiguren aangewezen voor de campagne.

Handvest

Op 8 februari 2014 op de website van Stadgers voor Compassie hebben 46 organisaties en 271 mensen op persoonlijke titel het Handvest voor Diversiteit ondertekend. Daarnaast zijn er nog veel handtekeningen op papier en op spandoeken gezet bij de kraampjes waarmee we aandacht vroegen voor compassie.

Drie jaar Stadgers voor Compassie

Drie jaar lang heeft de projectgroep Stadgers voor Compassie tal van gevarieerde activiteiten georganiseerd om de sociale stad Groningen nóg compassievoller te maken. In dit verslag legt de projectgroep verantwoording af over haar activiteiten en kijkt ze naar de toekomst.

'Stadgers voor Compassie' heeft volgens de gemeentelijke besluitnota over het project 'tot doel om diversiteit in de stad Groningen onder de aandacht van Stadgers te brengen en het gemeentelijk diversiteitsbeleid te ondersteunen. De campagne moet

leiden tot erkenning en waardering van verschillen in culturen en opvattingen in de stad Groningen. Daarnaast richt de campagne zich op het stimuleren van het zelfbewustzijn, het ontwikkelen van de eigen talenten en het opdoen van kennis over

andere culturen en opvattingen.'

De gemeente Groningen maakte het organiseren van activiteiten financieel mogelijk door een subsidie te geven voor activiteiten in de jaren 2011, 2012 en 2013.

Werkgroep, handvest en twaalf ambassadeurs

Voor de uitvoering van de campagne is vanuit het Platform voor Religie en Levensbeschouwing een werkgroep opgericht waaraan ook enkele mensen van buiten het platform deelnemen.

Charter for Compassion

De campagne is opgebouwd rond het Handvest voor Diversiteit, dat geïnspireerd is op het internationaal bekende Charter for Compassion, en ondersteund wordt door twaalf ambassadeurs: mensen uit allerlei geledingen van de Groningse

samenleving die namens hun organisatie het handvest onderschrijven en actief meehelpen de uitgangspunten ervan uit te dragen. Ambassadeurs plakten onder andere posters, draaiden een bingo, organiseerden een wereldreis voor kinderen en een serie toneelvoorstellingen voor jongeren rond het thema compassie, en hielpen mee een fotowedstrijd te organiseren. Ook besteedden ze via de kanalen van hun organisatie aandacht aan de activiteiten en het doel van Stadgers voor Compassie.

De ambassadeurs en hun functie bij de start van Stadgers voor Compassie:

- Anja Aaldering – directeur/bestuurder MJD
- Engel Antonides – voorzitter College van Bestuur Alfacollege
- Cathy Boltje – directeur/bestuurder Stichting Kinderopvang Stad Groningen
- Jan Brouwer – directeur/bestuurder Kunstencentrum Groep
- Corstiaan Bruinsma – lid Raad van Bestuur Lentis
- Garlon Hasham – eigenaar Latinisima
- Peter Idema – hoofd weekbladen NDC Mediagroep
- Gerard de Korte – bisschop bisdom Groningen-Leeuwarden
- Hans Nijland – algemeen directeur FC Groningen B.V.
- Yaneth Palacio Menger – eigenaar schoonmaakbureau Palacio
- Nirosh Shanranshi – secretaris Platform Zelforganisaties Groningen
- Jannie Visscher – wethouder integratie en emancipatie gemeente Groningen

Wereldreis op Gulden-Regeldag



Samen met de SKSG (kinderopvang, één van de ambassadeursorganisaties) hebben we in 2012 op Gulden-Regeldag, 5 april, een compassie-wereldreis gehouden met 150 kinderen. In een theaterproject gingen zij in vijf continenten op zoek naar de gulden regel: behandel een ander zoals je zelf behandeld wilt worden.

Bijeenkomst Sophia

We organiseerden samen met de gemeente Groningen een bijeenkomst voor vrouwen netwerk Sophia op 23 juni 2012. Sophia wil de wijsheid van vrouwen inzetten om de polarisatie in de samenleving tussen met name moslims en niet-moslims te doorbreken door de verbinding en de dialoog te zoeken. De bijeenkomst had als thema 'tussen twee culturen'.

Dialogogesprek zelforganisaties

We leidden in november 2012 een dialoogesprek over compassie op de conferentie van het Platform Zelforganisaties Groningen (PZG). Het platform bundelt de organisaties van migranten in Groningen, is gesprekspartner van de gemeente en stimuleert de aangesloten verenigingen om werk te maken van integratie met behoud van de eigen cultuur. De dialoog werd een openhartig tafelgesprek over het thema 'Zoeken naar wat bindt'.

Wat hebben we bereikt?

Na het overzicht van de activiteiten is het nu zaak om de balans op te maken. Wat hebben we bereikt? Hebben we –wat onze opdracht van de gemeente was— bijgedragen aan erkenning en waardering van verschillen in culturen en opvattingen in de stad Groningen?

Een gefundeerd antwoord hierop valt niet te geven. Daarvoor zou er vooraf een nulmeting gehouden moeten zijn en zou nu opnieuw gemeten moeten worden hoe het staat het respect voor verschillen in culturen en opvattingen. En dan nog was het de vraag of een eventuele vergroting van het respect een gevolg zou zijn van onze activiteiten.

We beantwoorden de vraag daarom vanuit ons gevoel en vanuit de reacties die we in de loop van de projectperiode gekregen hebben. En dan is het antwoord 'ja, we hebben een positieve bijdrage geleverd aan het SAMENleven in Groningen, maar we hebben niet voor elkaar gekregen dat het begrip compassie op grote schaal is gaan leven in Groningen.' Dat is overigens niet per se verkeerd: veel meer (media)aandacht voor compassie zou er geweest zijn als er tegenwicht geboden zou moeten worden aan belangrijke tendensen in de Groningse samenleving die de verschillen tussen mensen uitvergroten en op scherp zetten. En die tendensen zijn er gelukkig niet.

We hebben met onze activiteiten heel wat mensen bereikt, het toetreden van Groningen tot het gezelschap van compassiesteden heeft het begrip compassie verankerd in het gemeentelijk beleid en we hebben een aantal mensen en organisaties (onder andere die van onze ambassadeurs) geïnspireerd om zelf op hun eigen manier compassie bewuster een plaats te geven in hun leven en werk. Daar kijken we met een goed gevoel op terug.

En wat nu?

De subsidie en daarmee het project Stadgers voor Compassie is geëindigd. Maar daarmee is niet de noodzaak voor (meer) compassie en positieve aandacht voor diversiteit in de stad verdwenen. Bovendien is Groningen een 'compassionate city' en heeft ze zich daardoor gecommitteerd om nog minstens de komende negen jaar expliciet aandacht te hebben voor compassie als basis voor het moreel handelen, voor beleid en voor het omgaan met elkaar.

Naar ons idee kan daaraan het best vorm gegeven worden in samenwerking tussen de gemeente en het Platform Religie en Levensbeschouwing, de 'moederorganisatie' van het project Stadgers voor Compassie. Over hoe die samenwerking het beste vormgegeven kan worden, gaat het platform graag in gesprek met de gemeente. Ook zal het platform zal de website www.stadgersvoorcompassie.nl actueel houden en jaarlijks aandacht blijven besteden aan de Gulden-Regeldag (5 april) en Compassiedag (11 november).

Met de compassie-ambassadeurs willen we bespreken welke rol zij de komende jaren voor zichzelf zien. Hoe kunnen we met elkaar, en ook met nieuwe partners, compassie zichtbaar maken en bevorderen? Met onze beperkte (vrijwillige) menskracht willen we graag samenwerken met iedereen die compassie een warm hart toedraagt.

Laat je hart spreken

In de contacten met mensen buiten de kring van het Platform bleek al snel bleek dat het woord 'compassie' moeilijk is, niet erg bruikbaar voor campagnes om grote groepen mensen te bereiken. We zijn daarom bezig gegaan om het begrip concreter te maken en te vertalen in iets dat meer mensen aanspreekt. We kwamen uit op de leus:

'Ieder voor zich? Laat je hart spreken!'

Die leus hebben we vervolgens van een passend beeld laten voorzien door Trouw-tekenaar Len Munnik. Dat leverde de prent hiernaast op, die we ruime schaal verspreidden op ansichtkaarten en posters. De eerste posters zijn demonstratief op een plakzuil in de binnenstad geplakt door de ambassadeurs wethouder Jannie Visscher en bisschop Gerard de Korte.



Present op Diversiteitsdag

In oktober 2012 en 2013 organiseerde het Meldpunt Discriminatie Groningen samen met andere organisaties 'Diversiteitsdag'. De dag markeerde beide jaren de start van de Regenboogweek die aandacht vraagt voor seksuele diversiteit. Het programma omvatte een lezing, een korte optocht door de binnenstad met flashmobs van dansers en een

Ons verhaal vertellen

Regelmatig zijn we uitgenodigd om te komen vertellen wat Stadters voor Compassie is en doet. Bijvoorbeeld in het Odd Fellowshuis, op een bijeenkomst van de gemeente Leiden en op multicultureel festival Toren-POB in 't Zandt.



Gevarieerde activiteiten op de Dag van Compassie

11 November is de internationale Dag van Compassie. Wij vierden hem op de zaterdag voorafgaande aan 11 november en vulden hem langs drie wegen in: de discussie over compassie verdiepen, veel mensen met het begrip compassie in aanraking laten komen en compassie in de praktijk brengen. In 2012 en 2013 deden we dat met een complimentenloket en kraampje in de binnenstad, een inzamelactie voor de voedselbank en een leuke middag voor dak- en thuislozen. In 2012 organiseerden we daarnaast ook twee compassiewerkshops in de Openbare Bibliotheek.

Bij verschillende supermarkten deden we briefjes uit met het verzoek iets extra's te kopen en dat ter plekke aan medewerkers van ons af te



geven voor de voedselbank. De actie leverde een enorme hoeveelheid lang-houdbare producten op waar de voedselbank heel blij mee was en onze medewerkers heel enthousiast van werden. Onze inzamelingsactie kwam uitgebreid in beeld in een aflevering van 'Geen Sores', een serie programma's van OOG-tv, de lokale omroep van Groningen, over mensen die zich als vrijwilliger inzetten voor hun buurt en buurgenoten.

Op verzoek van de daklozenopvang werden de middagen voor dak- en thuislozen ingevuld met een bingo met prijzen als petten, sjaals en

Participatie in compassienetwerken

Stadters voor Compassie participeert in een groep (aspirant) compassiesteden die gecoördineerd wordt door het Mozeshuis in Amsterdam. We nemen deel aan de vergaderingen die door het Mozeshuis georganiseerd worden, we waren aanwezig bij de uitreiking van de Compassieprijs in 2011 en 2012 en we spraken op de bijeenkomst waar Arnhem gelanceerd werd als compassiestad en op een compassiebijeenkomst in Leiden. Via het Mozeshuis wordt Karen Armstrong, de drijvende kracht achter het Handvest voor Compassie, op de hoogte gehouden van de activiteiten van ons en van de andere groepen in Nederland.

handschoenen en een maaltijd. Hoewel er vooraf enige scepsis was bij een aantal bezoekers van de dagopvang, was het beide keren veel drukker dan op een normale zaterdagmiddag en deed iedereen fanatiek mee.

De compassiewerkshops werden gegeven door Erik van den Brink, psychiater bij Lentis en mede-auteur van het boek 'Compassievol leven – van mindfulness tot heartfulness'. Beide keren waren er zo'n twintig belangstellenden die aan de hand van 15 presentatiesheets helder uitgelegd kregen hoe belangrijk compassie en zelfcompassie zijn voor mensen, en hoe je compassie kunt ontwikkelen.

Op de kruising Herestraat – Waagstraat – Grote Markt was het complimentenloket een sterke aandachtstrekker. 'Wat is dat?', was de eerste reactie. Sommige voorbijgangers dachten dat ze de mensen in het loket een compliment moesten geven. Anderen wilden er meer van weten en gingen een praatje maken. Om vervolgens breed lachend een compliment in ontvangst te nemen en de dag met een beter humeur tegemoet te treden. Aan de kraam bij het loket werd veel informatie gegeven over de gedachte achter de Dag van Compassie.



Compassieprijs 2013 uitgereikt in Groningen

In 2013 kreeg Stadters voor Compassie de eer de uitreiking te mogen verzorgen van de landelijke Compassieprijs. De prijs, een compassielamp en een bedrag van 1000 euro, wordt jaarlijks toegekend aan iemand die 'harten heeft weten te verzachten en mensen heeft weten te verbinden'.

Als organisator kozen wij voor de media als terrein waarop de prijs zou worden uitgereikt. We stelden een jury samen en maakten op allerlei manieren bekend dat we graag gegendigden voor de prijs voorgedragen kregen. Dat leverde tientallen voordrachten op, waaruit de jury eerst drie genomineerden selecteerde en vervolgens één winnaar.



De genomineerden waren wijkverpleegkundige en radiomaakster Marjolijn Onvlee, de drijvende kracht achter Radio Steunkous, journalist Rob Pietersen van Dagblad Trouw die compassievol over asielzoekers schrijft en Tjip Schotanus die De Riepe, de straatkrant voor Groningen, Friesland en Drenthe, tot een succes maakte.

Op 5 april, de Gulden Regeldag, werden de genomineerden live en in een filmpje over hun werk voorgesteld aan een volle zaal in Forum Images, waarna juryvoorzitter Wietske Tinga de winnaar bekend maakte: Marjolijn Onvlee. 'Radio Steunkous, een initiatief van Buurtzorg Amsterdam, gaat uit van de overtuiging dat alle

vormen van aandacht en betrokkenheid genezend kunnen werken en dat iedereen een steunkous voor anderen kan zijn. Compassie is ook het dichterbij elkaar brengen van mensen. Radio Steunkous doet dat onder aanvoering van Marjolijn Onvlee op een originele en aansprekende manier en daarom verdient zij de Compassieprijs 2013.'

Voorafgaande aan de prijsuitreiking had televisiepresentatrice en columniste Jacobine Geel een lezing gehouden waarin ze onder

de titel 'Een tegenstoot tegen cynisme' de grote schare mediamensen hekeldie die 'brandstof geven aan onrust, wantrouwen en cynisme'. Ze wees ook op de mensen, overal in de samenleving, die zich daartegen verzetten 'niet met grote woorden, maar veelal met kleine daden', en riep de media op juist die mensen in het volle licht te zetten. Geel kreeg warme bijval uit de zaal van iemand die voorstelde de Compassieprijs voortaan elk jaar uit te reiken in de categorie media. 'Juist de media kunnen ervoor zorgen dat harten geraakt worden.'

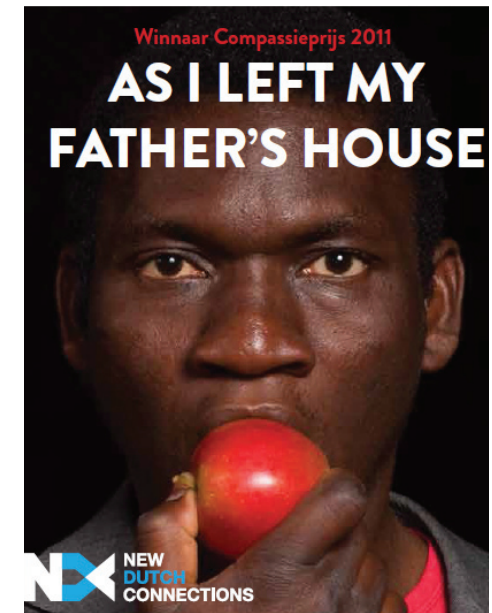
Compassiewerkshop en theater

We organiseerden in maart 2013 voor zo'n 80 belangstellenden een inspirerende workshop (zelf)compassie die gegeven werd door Frits Koster. Compassie is goed voor de mensen in je omgeving, maar ook goed voor jezelf. In de gezondheidszorg worden compassietrainingen daarom steeds vaker ingezet.

We organiseerden ook een uitvoering van het stuk Gestrand door Foolcolor, dat op een luchtige manier duidelijk maakt welke invloed een depressie heeft op het leven van iemand en zijn omgeving. De spelers zijn allen ervaringsdeskundigen: het verhaal is geïnspireerd op situaties die ze hebben meegemaakt.

Serie theatervoorstellingen op MBO-scholen

In samenwerking met Stadters voor Compassie heeft het Alfacollege (waarvan compassie-ambassadeur Engel Antonides bestuursvoorzitter was) de theatervoorstelling 'As I left my father's house' veelvuldig naar het Noorden gehaald. De voorstelling is 24 keer gespeeld op de verschillende locaties van het Alfacollege in Groningen, Harderberg en Hogeveen en bezocht door zo'n 1.660 mensen.



In 'As I left my father's house' vertellen vluchtelingen met verschillende achtergronden over hun wereld vol vijandigheid, geweld, oorlog en extremisme. Ondersteund door muziek en zang leveren de aangrijpende verhalen een voorstelling op die raakt en ontroert. Het stuk is een productie van de Liberiaanse theatermaker Bright Richards, de winnaar van eerste Nederlandse Compassieprijs in 2011.

Compassie in beeld in de Groninger Gezinsbode

We verzorgden een serie van acht korte verhalen in de De Groninger Gezinsbode waarin steeds een stadler centraal stond die de grondgedachte van compassie: 'Behandel de ander zoals je zelf behandeld wilt worden' in de praktijk brengt.

Als eerste kwam **Wiebe Kremer** aan het woord, een gepensioneerde politieagent die heel veel vrijwilligerswerk doet en daarvoor ook een koninklijke onderscheiding kreeg.

Anneke Kats mist beide benen, maar zet zich met veel enthousiasme in voor anderen in haar wijk, onder andere als medewerker van Stip in Vinkhuizen.

Carin Helder en Riëks Dop bieden twee kinderen een stabiele plek door ze om de veertien dagen een weekend in huis te nemen.

Nezar Lourens studeert bewegingswetenschappen aan de universiteit en is als vrijwilliger actief voor Amor i Salú, waarmee hij op een aansprekende manier voorlichting geeft over seksuele gezondheid aan leden van de Antilliaanse gemeenschap.

Liesbeth Hanrath ziet als vrijwillig coördinator Thuisadministratie bij Humanitas de hulpvragen van mensen die zwaar in de schulden zitten enorm toenemen. Zij helpt ze om het overzicht terug te krijgen, zodat er weer wat rust in het hoofd komt.



De 77-jarige **Minke** werkt al 16 jaar als vrijwilligster bij dagopvang voor dak- en thuislozen Open Hof.

Jet IJzerman werkt al jarenlang met veel gevoel voor de bezoekers als vrijwillig gastvrouw in het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) in Beijum.

Naast een drukke baan zet **Afsaneh Moghadam** zich met hart en ziel in voor Stichting de Vrolijkheid, die activiteiten organiseert met en voor kinderen in asielzoekerscentra.



de initiatiefnemer van het boekje en projectgroep Klaas Vos overhandigd aan wethouder Jannie Visscher. Na de presentatie van het boekje volgde een informele dialoog met de wethouder en de dertig belangstellenden in de zaal over het gemeentelijke diversiteitsbeleid. De conclusie was dat er nog genoeg problemen zijn, maar dat er ook veel redenen zijn om te vieren hoe allerlei verschillende mensen en groepen samenleven in de stad.